

3. Дослідження. Tax Foundation. URL: <https://taxfoundation.org/international-tax-competitiveness-index/>.

4. Порівняльний аналіз податкових систем країн світу. World Bank Group. URL: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/Annual-Reports/English/DB2022-Chapters/DB2022-Chapter-11.pdf>

5. Податкова політика в Україні: проблеми та перспективи розвитку. Інститут економіки та прогнозування НАН України. URL: <http://ier.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/Податкова-політика-в-Україні-проблеми-та-перспективи-розвитку.pdf>

Подран А. В.,

*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
освітньої програми «Облік, аудит та оподаткування»;
науковий керівник:*

Новіченко Л. С.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Виробництво електроенергії з альтернативних джерел в Україні є запорукою ефективного майбутнього економічного розвитку країни. Євроінтеграційні процеси та впровадження міжнародного досвіду в побудові та організації функціонування ринку «зеленої» електроенергії дозволили досягнути значних результатів в даному напрямку. Зокрема, «на початок 2022 року встановлена потужність ринку відновлювальної енергетики сукупно склала 9,5 ГВт, а обсяг інвестицій у галузь сягнув \$12 млрд» [1]. Однак, війна в Україні внесла негативні корективи у розвиток ринку сонячної електроенергії в Україні. Зокрема, значна кількість сонячних електростанцій перебуває під загрозою повного або часткового знищення, оскільки в багатьох областях України тривають бойові дії.

Незважаючи на наявність багатьох викликів та загроз, які внесла війна у функціонування ринку сонячної електроенергії, на рівні держави впроваджуються заходи пов'язані зі стабілізацією та подальшим розвитком ринку «зеленої» електроенергії. Особливої актуальності в таких умовах набули

питання оподаткування учасників ринку «зеленої» електроенергетики, зокрема порядку адміністрування податку на додану вартість, акцизного податку та податку на прибуток підприємств.

Нарахування ПДВ на операції з продажу електроенергії, виготовленої сонячними електростанціями є затверджений «зелений» тариф. Вартість проданої сонячної електроенергії формується як сума «зеленого» тарифу та ПДВ, який додається до ціни послуг. Законом України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо забезпечення стабільного функціонування ринку природного газу протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення» від 29 липня 2022 року запроваджено касовий метод розрахунку податку на додану вартість для виробників «зеленої» електроенергії. Тобто до 1 січня 2026 року, такі суб'єкти господарювання визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом за ставкою 20 %. Жодних інших пільг з оподаткування ПДВ для таких підприємств не передбачено.

На сьогодні розглядаються та активно обговорюються питання доцільності запровадження акцизного податку на «зелену» електроенергії в Україні з урахуванням європейського досвіду, враховуючи, що електроенергія входить до переліку підакцизних товарів. Проте відповідно до вимог п. п. 213.2.8 ПКУ операції з реалізації електричної енергії, виробленої, зокрема, з відновлюваних джерел енергії, не підлягають обкладенню акцизним податком. Запровадження акцизного податку на «зелену» електроенергію може мати негативні наслідки та підвищувати фіскальний тиск на діяльність суб'єктів господарювання.

Податок на прибуток нараховується та сплачується виробниками «зеленої електроенергії» за ставкою 18 %. З 01 січня 2022 року до 01 січня 2024 року виробники електричної енергії за «зеленим» тарифом мають право визначати податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств за касовим методом. Впровадження зазначеної норми законодавства дозволяє оптимізувати сплату податку на прибуток виробниками «зеленої» електроенергії.

Касовий метод нарахування та сплати податку на прибуток не доведеться сплачувати податок на прибуток щодо неоплаченої електроенергії. Це забезпечить нормальний рівень ліквідності виробників сонячної електроенергії, які мають значну непогашену дебіторську заборгованість, але при цьому здійснюють господарську діяльність, несуть витрати операційної та фінансової діяльності.

Дослідження особливостей оподаткування господарських операцій з генерування сонячної електроенергії засвідчує, що в умовах війни дер-

жавою здійснюються заходи з поступової оптимізації податкового навантаження на учасників взаєморозрахунків суб'єктів ринку «зеленої» електроенергії щодо адміністрування та оподаткування податком на додану вартість та податком на прибуток підприємств.

Список використаних джерел

1. Наконечна В., Марчук В. Зелена енергетика 2.0: чого чекати її виробникам після закінчення війни. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3533739-zelena-energetika-20-cogo-cekati-ii-virobnikom-pisla-zakincenna-vijni.html>
2. Податковий кодекс України від 23.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Попова М. С.,
*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
спеціальності 051 «Економіка»,
освітньої програми «Прикладна статистика
та бізнес-аналітика»;
науковий керівник:*

Пилипенко О. І.,
*доктор економічних наук, доцент
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З КРИПТОВАЛЮТАМИ

Надшвидке освоєння інформаційних технологій притаманне трендам розвитку сучасного суспільства. З виникненням електронних платежів і розвитком електронної комерції формується так звана віртуальна економіка, якій притаманний постійний пошук простих і надійних інструментів, що складуть альтернативу банківським платіжним системам і грошам, цінність яких визначається державним наказом щодо їх використання як засобу платежу. Саме з цією метою свого часу розроблялася така криптовалюта, як біткоїн. Темпи її поширення, наявність доступної інфраструктури все одно не сприяли набуттю такої криптовалютою статусу офіційного платіжного засобу, зокрема визнанню цього статусу на рівні міжнародних фінансових регуляторів.